

Opgave 2

De loonhoogte flexibel

Een werkgeversvereniging zet bij de loononderhandelingen voor 2012 in op flexibel loon. "Werkgevers en werknemers moeten inspelen op de snel verslechterende economische omstandigheden. Door loonflexibiliteit kunnen werkgevers sneller reageren op bedrijfseconomische schommelingen," aldus een woordvoerder van de vereniging. Hij vervolgt met de stelling: "De arbeidsmarkt zal dan sneller herstellen na een toename van de werkloosheid als gevolg van een economische neergang."

- 2p 5 Leg de stelling van de woordvoerder van de werkgeversvereniging uit.

Een econoom heeft onderzoek gedaan naar de loonflexibiliteit. De econoom verstaat hieronder:

- a De mate waarin de lonen veranderen als de prijsinflatie verandert.
- b De mate waarin de lonen veranderen als de werkloosheid verandert.

De onderstaande tabel komt uit dit onderzoek.

loonflexibiliteit in Duitsland, Frankrijk en Nederland				
onderdelen		Duitsland	Frankrijk	Nederland
a	effect van een prijsinflatie van 1% op de lonen (in %)	+0,75	+0,65	+0,60
b	effect van een stijging van het werkloosheidspercentage met 1%-punt op de loonstijging (in %-punten)	-1,15	-0,75	-1,10

- 2p 6 In welk land heeft de ontwikkeling van de prijsinflatie het grootste effect op de reële loonontwikkeling? Verklaar het antwoord met behulp van de gegevens uit de tabel zonder een berekening te maken.

- 2p 7 Verklaar waarom het in de tabel bij onderdeel b aangegeven verband negatief is.

In een bepaalde periode steeg het werkloosheidspercentage in Nederland van 3,0% tot 6,5%. In deze periode bedroeg de prijsinflatie 2,3%.

- 2p 8 Bereken aan de hand van de tabel het totale effect van prijsinflatie en werkloosheid op de procentuele loonstijging in Nederland in deze periode.

Tot slot van het onderzoek gaat de econoom in op de toekomstige ontwikkeling van de loonflexibiliteit in Nederland. Hij stelt daarbij: “De macht van de vakbeweging is aan het afnemen. Ik verwacht daarom voor Nederland een andere score op onderdeel b van de loonflexibiliteit.”

2p 9 Verwacht de econoom dat de groei van de werkloosheid een versterkend of een dempend effect zal hebben op de loonstijging? Licht de keuze toe.